IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

**PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA**

■ **KOMISJI ETYKI POSELSKIEJ**
**(NR 3)**
z dnia 12 lutego 2020 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Etyki Poselskiej (nr 3)

12 lutego 2020 r.

Komisja Etyki Poselskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Jacka Świata (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

**– rozpatrzenie projektu uwag Komisji Etyki Poselskiej dotyczących wypełniania oświadczeń o stanie majątkowym składanych przez posłów za 2019 r.;**

**– zajęcie stanowiska w sprawach, które wpłynęły do Komisji.**

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Beata Maciak** i **Robert Suszko** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Otwieram posiedzenie Komisji Etyki Poselskiej. Witam państwa posłów, członków Komisji. Stwierdzam kworum. Wobec niewniesienia uwag do protokołu poprzedniego posiedzenia Komisji protokół uważam za przyjęty.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia otrzymali państwo w zawiadomieniach. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie ma uwag, a zatem uważam, że porządek dzienny został przyjęty bez zmian.

Przed przystąpieniem do realizacji porządku dziennego zgłaszam w trybie art. 156 ust. 1 regulaminu Sejmu wniosek o zamknięcie posiedzenia Komisji wraz z propozycją określenia osób, których udział w posiedzeniu jest niezbędny, tj. członków Komisji oraz pracowników Kancelarii Sejmu. Ta część posiedzenia, podczas której zapada postanowienie o zamknięciu posiedzenia, jest zamknięta. Czy jest ktoś przeciw? Nie słyszę sprzeciwu, a zatem wniosek uważam za przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia pierwszego punktu porządku dziennego – rozpatrzenie projektu uwag Komisji Etyki Poselskiej dotyczących wypełniania oświadczeń o stanie majątkowym składanych przez posłów za 2019 r. Wszystkie materiały w tej sprawie dostaliście państwo do skrytek poselskich. Przypomnę, że uwagi Komisji dotyczące wypełniania oświadczeń majątkowych za rok 2019 są tożsame z uwagami przyjętymi przez Komisję poprzedniej kadencji wobec oświadczeń składanych na początku obecnej kadencji. W tej chwili posłowie będą składać oświadczenia o stanie majątkowym za 2019 r. według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., tak więc uwagi różnić się będą tylko datami i podpisem przewodniczącego.

Czy ktoś chciałby w tej sprawie zabrać głos? Nie widzę.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Jeśli można, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Tak, proszę bardzo.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Nie mam pytania do treści dokumentu, tylko do faktu. Rozumiem, że ta część naszego posiedzenia jest zamknięta, natomiast do mnie dzwonili już dziennikarze z pytaniami, bo wiedzieli, że taki punkt ma się znaleźć w porządku dziennym Komisji. Odsyłałem ich, zgodnie z naszymi ustaleniami, do przewodniczącego, ale chciałbym się dowiedzieć, czy te uwagi Komisji, które przyjmujemy, też są niejawne, czy mogą one zostać upublicznione dziennikarzom? Chodzi mi o zawartość tego dokumentu.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Do mnie też dzwonili dziennikarze, ale odesłałem ich do czasu, aż zbierze się Komisja i przyjmie uwagi w tej sprawie.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

W takim razie to jest pytanie do przewodniczącego.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Moim zdaniem te uwagi nie są w żaden sposób tajne, bo zostaną rozesłane do wszystkich posłów wraz z drukami oświadczeń.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

To chciałem wiedzieć.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Nie widzę żadnego problemu, żeby powiedzieć dziennikarzom, o co chodzi. Nie ma tu żadnych tajemnic, a wręcz przeciwnie, jawność w tym przypadku świadczy tylko o przejrzystości i transparentności działania Sejmu.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Jednak zgodnie z porozumieniem ustalonym wcześniej między nami to przewodniczący będzie te kwestie wyjaśniał i komentował. Czy tak? Pytam czysto formalnie.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Tak. Treść uwag wszyscy państwo otrzymaliście. Myślę, że każdy zdołał się z nią zapoznać. W takim razie możemy przystąpić do głosowania nad przyjęciem projektu uwag Komisji.

Kto z państwa jest za przyjęciem projektu? (4) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję. Stwierdzam, że jednogłośnie przyjęliśmy uwagi Komisji Etyki Poselskiej dotyczące wypełniania przez posłów oświadczeń o stanie majątkowym. Jak już zostało powiedziane, te uwagi zostaną przekazane wszystkim posłom wraz z formularzami oświadczeń.

W ten sposób zrealizowaliśmy punkt pierwszy i przystępujemy do rozpatrzenia drugiego punktu porządku dziennego – zajęcie stanowiska w sprawach, które wpłynęły do Komisji. Kopie wniosków i wszystkie niezbędne materiały, w sprawie których Komisja za chwilę zdecyduje o podjęciu bądź niepodjęciu inicjatywy ich rozpatrzenia, członkowie Komisji otrzymali wraz z zawiadomieniami. Przypominam, że zgodnie z art. 3 ust. 3 komisyjnego regulaminu Komisja Etyki Poselskiej decyduje na posiedzeniu, czy podejmuje inicjatywę rozpatrzenia sprawy, której dany wniosek dotyczy.

Myślę, że możemy już zacząć rozpatrywać po kolei otrzymane wnioski – jako pierwszy wniosek oznaczony nr EPS-04-1/20. To jest skarga kancelarii adwokackiej Anny Kaczmarek z 10 stycznia 2020 r., reprezentującej grupę osób prywatnych w sprawie dotyczącej działań podejmowanych przez posła Zbigniewa Dolatę. Pismo tej samej treści zostało przekazane do Komisji z upoważnienia marszałka Sejmu.

Jakie jest państwa stanowisko w tej sprawie? Czy ktoś z państwa posłów zgłasza wniosek o podjęcie inicjatywy rozpatrzenia tej sprawy?

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Szczerze mówiąc, ten wniosek nie jest mi znany.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Proszę bardzo, pani poseł.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

Ja zapoznałam się z tym wnioskiem i uważam, że chyba trzeba wszcząć postępowanie w tej sprawie. Do wniosku dołączone są dokumenty poświadczające… Wniosek jest pełny. Ważne jest, że ma załączone odpowiednie dokumenty do tej sprawy. Myślę, że warto się temu przyjrzeć, żeby wyjaśnić rzecz do końca.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Czy ktoś z państwa ma jeszcze uwagi? Przedstawię w takim razie moje stanowisko. Ja mam przeciwną opinię. Z tych materiałów wynika, że pan poseł Dolata nie wykracza poza upoważnienia zawarte w ustawie o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Posłowi zawsze wolno interweniować w sprawach obywatelskich. Wnioskodawcy podkreślają, że komornik sądowy, nadzorowany przez sąd, nie jest osobą, która podlega kontroli, czy też nie ma w jego przypadku możliwości interwencji ze strony posła. W związku z tym komornik może po prostu zignorować uwagi oraz interwencje posła i robić swoje. Z materiałów wynika, że sąd rejonowy potwierdza to stanowisko i oddala wszystkie wnioski składane przez posła Dolatę. Nie widzę zatem, jaki punkt regulaminu Sejmu lub zasad etyki poselskiej zostałby ewentualnie naruszony przez pana posła Dolatę.

Proszę, pani poseł.

**Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (KO):**

No właśnie. Mamy tutaj taką sytuację, że do końca nie wiemy… Wierzytelności są natomiast z tytułu zaległych wynagrodzeń, co jest szczególnie delikatnie i powinniśmy się chyba na tym oprzeć. Oczywiście to, że Komisja Etyki Poselskiej zajmie się sprawą lub że nie zajmie się sprawą – jeżeli zajmie się sprawą, to jeszcze nie wyrokuje, że będziemy wnosić o jakiekolwiek ukaranie pana posła. To jest bardzo obszerny wniosek. Nieraz rzeczywiście tak jest, że jak poseł interweniuje, to jakiś organ wstrzymuje postępowanie. W związku z tym wysłuchałabym, co ma do powiedzenia pan poseł, bez żadnego oczywiście przesądzania, czy będzie kara, czy jej nie będzie. Chodzi tylko o to, żebyśmy wysłuchali pana posła.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Proszę bardzo.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Mam pytanie natury ogólnej, bo wniosek jest rzeczywiście dość obszerny. Może ja popełniłem błąd? Może powinienem wcześniej przyjść i się z nim zapoznać?

**Sekretarz Komisji Beata Maciak:**

Materiały były dostarczone do skrzynek poselskich.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

W takim razie bardzo przepraszam. Przyjechałem dopiero wczoraj… W porządku, to moja wina. Jestem nieprzygotowany do zajęć i muszę się do tego przyznać. Będę się wstrzymywał od głosu w tej sprawie, bo nie mam wyrobionego zdania. Poseł ma oczywiście prawo podejmować różne interwencje, po to też w końcu jesteśmy. Jaki konkretny zarzut jest stawiany panu posłowi? O co tu chodzi? Że co? Coś napisał?
*(Dyskusja poza mikrofonem).*

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Szanowni państwo, mamy dwa stanowiska w sprawie wniosku. Czy można by w tym przypadku poprosić o jakieś uwagi natury prawniczej? Dla mnie, jak chyba również dla pana posła, zasadniczym jest pytanie o to, jakiego rodzaju zarzut został postawiony panu posłowi Dolacie, który – jak się wydaje – właściwie realizuje swoje obowiązki poselskie.

Jak moglibyśmy taki zarzut sformułować? Proszę, pani poseł.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

We wniosku jest akurat jasno napisane, że pomimo tego, iż Sąd Rejonowy w Obornikach oddala wszystkie skargi dłużnika i podmiotów trzecich na wszelkie czynności komornicze, a powyższy departament nie ma żadnych zastrzeżeń do pracy komornika, pan poseł Zbigniew Dolata po raz kolejny zniweczył działania egzekucyjne interwencją 5 grudnia 2019 r., tj. w dniu zaplanowanej licytacji majątku dłużnika.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Co to znaczy zniweczył? To jest pojemne słowo.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

Tak, ale kończąc myśl – we wniosku wskazuje się, że protokół licytacji wraz z jej przebiegiem znajduje się na nośniku CD. Wydaje mi się jednak, że mamy trochę za mało informacji. Tutaj chodzi o zaległości w wypłacie wynagrodzeń pracownikom. To jest rzecz niezwykle ważna.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Niewątpliwie.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

Jeżeli oni rzeczywiście nie mogą odzyskać swoich pieniędzy, mimo tego że można przeprowadzić licytację, to moim zdaniem, jak powiedziała przed chwilą pani posłanka, jest to rzecz do sprawdzenia i należy posła wysłuchać. Nie chodzi od razu o wyrokowanie, ale drażliwość tematu jest bardzo poważna. Jeśli departament nie wnosi żadnych uwag do pracy komorniczej, a na działania posła jest skarga, to myślę, że warto się temu po prostu przyjrzeć, bez wyrokowania od razu, w którą stronę to powinno później pójść.

Naszą pracą nie możemy jednak pokazywać, że któraś ze stron mimo prawomocnych wyroków sądowych nie może dochodzić swoich roszczeń. W tym momencie z naszej strony byłoby to działanie bardzo nieprawidłowe. Uważam, że posła trzeba wysłuchać i należy o tej sprawie porozmawiać. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Skoro są prawomocne wyroki sądowe i skoro wnioskodawcy twierdzą, że interwencje posła nie mieszczą się w ustawie o wykonywaniu mandatu, to za jakieś opóźnienia odpowiedzialność ponosi raczej komornik, a nie poseł.

Czy możemy poprosić o jakieś wsparcie prawne?

**Sekretarz Komisji Beata Maciak:**

Możecie państwo wystąpić o opinię do Biura Analiz Sejmowych. To jest państwa decyzja. Komisja decyduje, czy zaprasza posła, który będzie mógł się do tego wniosku ustosunkować, czy prosi o jego wyjaśnienia na piśmie itd.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Proszę bardzo.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

W takim razie składam dwa wnioski formalne: o opinię prawną do Biura Analiz Sejmowych i o ustosunkowanie się posła do tej sprawy na piśmie. Wtedy będziemy mieć materiał do pracy. Na razie mamy tylko wniosek jednej strony. Dzięki realizacji tych wniosków otrzymamy informacje ze strony niezależnego ciała i od bezpośrednio zainteresowanego posła.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Dobrze, ale trzeba by jeszcze sformułować konkretne pytania do Biura Analiz Sejmowych. Czy pani poseł zaproponuje jakieś pytania? Nie wiem, czy w tej chwili w ogóle jest to możliwe, czy nie lepiej zaczekać z tym do następnego posiedzenia.

I druga kwestia: możemy albo wystąpić do pana posła Dolaty o wyjaśnienie, albo go po prostu zaprosić na posiedzenie Komisji. O co pani wnosi?

**Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (KO):**

Jeśli można, to przedstawię moją propozycję. Ponieważ padł wniosek o to, abyśmy wystąpili do Biura Analiz Sejmowych, to ja bym prosiła – chyba też w tym kontekście, ale proszę mnie ewentualnie sprostować – żeby BAS przygotowało nam opinię na temat tego, czy w takiej sprawie Komisja Etyki powinna podejmować działania, czy to w ogóle mieści się w ramach prac Komisji.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

I też czy poseł nie przekroczył swoich kompetencji.

**Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (KO):**

Nie, panie pośle. Mnie chodzi o to, czy my powinniśmy się taką sprawą zajmować. Tak rozumiem przynajmniej wypowiedzi pana przewodniczącego. Dopiero po opinii Biura Analiz Sejmowych…

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

To jest nasza decyzja.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Zastanawiam się, czy nie poprosić o opinię, która odpowie na pytanie czy zarzuty, takie lub inne, formułowane w stosunku do posła, wątpliwości co do jego zachowania dotyczące kompetencji posła, czy jego zachowanie mieści się w granicach kompetencji. Na to należy chyba odpowiedzieć, a nie na pytanie, czy my mamy prawo zajmować się sprawą. My prawo oczywiście mamy.

**Poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka (KO):**

I jak otrzymalibyśmy taką opinię, to dopiero wtedy ewentualnie zaprosimy posła.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Tak, wtedy moglibyśmy zaprosić pana posła.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Czyli chodzi o odpowiedź na pytanie, czy zachowanie posła nosiło znamiona naruszenia zasad etyki poselskiej, czy naruszało ono ustawę określającą poselskie uprawnienia.

Dobrze, przyjmujemy takie rozwiązanie, ale ze względów formalnych musimy przegłosować ten wniosek. Chodzi o wniosek, który przewiduje wystąpienie o ekspertyzę do Biura Analiz Sejmowych. Kto jest za przyjęciem takiego wniosku? (4) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja jednogłośnie podjęła powyższą decyzję.

Przystępujemy do zajęcia stanowiska w kolejnej sprawie. Jest to wniosek oznaczony nr EPS-04-2/20, złożony 20 stycznia 2020 r. przez posła Jacka Ozdobę w sprawie dotyczącej wpisu zamieszczonego w serwisie społecznościowym Twitter 20 stycznia przez panią poseł Annę Marię Żukowską.

Czy mają państwo uwagi do tego wniosku? Nie ma uwag?

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

Czy można zgłosić wniosek?

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Bardzo proszę. Wniosek albo uwagę.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

Zapoznałam się z tym dokumentem i uważam, że wpis w serwisie Twitter jest prywatną rzeczą pani posłanki i nie dotyczy debaty sejmowej. To jedna rzecz. Ta wypowiedź mieści się moim zdaniem w ramach publicznej debaty i dlatego nie uważam, że ten wniosek powinien być procedowany na posiedzeniu Komisji.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Jakieś inne uwagi? Jeśli nie, to znów pozwolę sobie nie zgodzić się z panią poseł. Posłami jesteśmy nie tylko w Warszawie czy w swoim biurze. Posłami jesteśmy całą dobę i musimy zawsze i wszędzie trzymać standardy zachowania, a szczególnie w domenie publicznej. Myślę, że wpisy na Twitterze czy materiały zamieszczane na Facebooku są oglądane przez setki, przez tysiące osób i mają istotny wpływ na kształtowanie publicznych emocji.

Jeżeli chodzi o sprawy czyjejś śmierci, to w naszej kulturze i tradycji są to kwestie, które wymagają nadzwyczajnej delikatności i nadzwyczajnej dbałości o emocje osób bliskich zmarłemu. W moim przekonaniu wpis pani poseł Żukowskiej zdecydowanie wykracza poza zasady przyzwoitości. W kontekście całej sprawy powiedziałbym wręcz, że zawarta w nim jest pewna satysfakcja, że sędzia Jędrejek zmarł. Jego śmierć jest łączona wprost z faktem, że wcześniej został członkiem Trybunału Konstytucyjnego.

Dodam tutaj, że pan prof. Jędrejek był człowiekiem absolutnie apolitycznym i bardzo wysoko cenionym przez studentów i współpracowników.

Szanowni państwo, w moim przekonaniu – i tu zgadzam się z wnioskodawcą – wypowiedź pani poseł narusza zasady etyki poselskiej. Myślę, że na początku kadencji powinniśmy dać mocny sygnał, iż posłowie powinni się pilnować i nie przekraczać pewnych granic, za którymi jest chociażby ból bliskich zmarłej osoby. Dlatego wnoszę o podjęcie inicjatywy w tej sprawie.

Czy są jeszcze jakieś uwagi w tej sprawie? Proszę bardzo.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

W moim przekonaniu takie interpretacje i doszukiwanie się, co miała w głowie pani poseł, są nieuzasadnione. Nie zostały użyte żadne wulgarne słowa ani takie, które miałyby znamiona szykany. To po pierwsze. Mieliśmy w historii kult faraona i cały czas o nim mówimy. Jeśli rozmawiamy o tego typu kwestiach, to posługujemy się pewnymi określeniami zaczerpniętymi z języka potocznego i nie ma co szukać intencji, które kimś kierowały, tego, co dana osoba miała na myśli, ani przykładać do takiej wypowiedzi subiektywnych ocen. Moim zdaniem wypowiedź pani poseł w żaden sposób nie mieści się w kryteriach, które pan przewodniczący nam opisał. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Oczywiście ja nie wnikam w intencje pani poseł, tylko stwierdzam, jak ten wpis został odebrany. To jest rzecz zasadnicza. Pani poseł mogła mieć nawet dobre intencje, natomiast odbiór społeczny jest taki, jak czytamy we wniosku. Osobiście podobnie odebrałem ten wpis i podkreślam raz jeszcze, że tam, gdzie chodzi o ludzkie życie, nasza uwaga i delikatność powinny być szczególne.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Ma pan rację, panie przewodniczący, że jeśli chodzi o życie, a zwłaszcza o śmierć, to w wypowiedziach powinniśmy zachować pewien poziom i trzymać się określonych standardów. Pewnych granic przekraczać nie należy, ale tutaj mamy również aspekt polityczny, o którym pan też mimo woli wspomniał. To wynika nawet z uzasadnienia. Jeśli chodzi o świętej pamięci sędziego Grzegorza Jędrejka, nie tylko zresztą jego – na marginesie mówiąc, pan sędzia pochodził z moich okolic – to również uważam, że zachowania innych po jego śmierci, szczególnie posłów, powinny trzymać określony poziom, ale proszę posłuchać fragmentu uzasadnienia wniosku: „Posłanka, pisząc o klątwie dublera, odnosiła się niewątpliwie do części sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Część środowiska prawniczego obrażała niektórych sędziów Trybunału Konstytucyjnego, którzy zostali wybrani zgodnie z prawem przez Prawo i Sprawiedliwość na miejsca sędziów pochodzących z nielegalnego wyboru Platformy Obywatelskiej. Prof. Grzegorz Jędrejek nie był tak określany, ponieważ zastąpił w Trybunale Konstytucyjnym prof. Andrzeja Wróbla, który został wybrany w 2011 r., jeszcze przed wybuchem tzw. kryzysu nominacyjnego w tej instytucji". Co tutaj jest obraźliwe: „dubler" czy sformułowanie „klątwa dublera"? Przyznam, że tego nie rozumiem. Czy chodzi o to, że pan profesor nie został wybrany na miejsce prawidłowo wybranych sędziów, według nas, a są sędziowie, którzy zastępują te osoby? Czy obraźliwe jest w takiej sytuacji określenie „dubler", czy sformułowanie „klątwa dublera"? Ja się już w tym pogubiłem.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Mogę tylko podejrzewać, że pani poseł Żukowska nie wiedziała, iż świętej pamięci prof. Jędrejek został wybrany w innym trybie niż większość sędziów.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Dobrze, panie przewodniczący, ale nawet gdyby wiedziała, to co tutaj jest obraźliwe? Słowo „dubler"?

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Jest tu zawarta sugestia, iż poniósł swoistą karę za to, że został wybrany w takim a nie innym trybie do Trybunału Konstytucyjnego. Odbiór jest tutaj… Rozumiem, że nie

każdy musi tak to odbierać, ale wnioskodawca i – jak sądzę – bardzo wielu kibiców sceny politycznej tak to właśnie odebrało.

Proszę bardzo.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

Przychylam się do głosu pana posła, który pyta o to, za co tak naprawdę mielibyśmy ukarać posłankę Żukowską. Czy za to, że powiedziała słowo „dubler", czy za to, że użyła słowa „klątwa"? Za który wyraz, jaki został użyty? Rozumiem, że subiektywna ocena przewodniczącego jest taka, ale trzeba na sprawę spojrzeć również obiektywnie. Czy rzeczywiście zostały w tym przypadku naruszone zasady etyki poselskiej? Nie ma w tym wpisie żadnych słów, które mogłyby kogokolwiek obrazić, a to, że pan próbuje wmówić posłance jakieś intencje, to jest tylko pańska subiektywna ocena, podobnie jak subiektywnie ocenił ten wpis wnioskodawca. Nie odnosi się to jednak do obiektywnych faktów.

Moim zdaniem nie możemy nad tym debatować ani w taki sposób podchodzić do tej kwestii – na zasadzie, że państwo macie rzecz ułożoną w swoich głowach i lepiej wiecie, co posłanka miała na myśli. Staracie się włożyć w jej wypowiedź coś, czego tam nie ma. Tak podchodzić do problemu nie można, bo inaczej okaże się, iż zaczniemy karać kogoś na podstawie naszych myśli, bo coś nam się wydaje.

Moim zdaniem ten wniosek jest nieuzasadniony i chcę to raz jeszcze podkreślić. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Widzę, że wspólnego stanowiska nie uzgodnimy, a zatem nie pozostaje nam nic innego jak poddać pod głosowanie wniosek o podjęcie inicjatywy w tej sprawie. Kto z państwa jest za podjęciem inicjatywy w omawianej kwestii? (1) Kto jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał? (2) Dziękuję. Wniosek nie uzyskał większości. Komisja zdecydowała o niepodejmowaniu inicjatywy w tej sprawie.

Sprawa kolejna – wniosek oznaczony nr EPS-04-3/20. Jest to wniosek posła Michała Jacha z 21 stycznia 2020 r. w sprawie dotyczącej wypowiedzi posła Grzegorza Brauna podczas zamkniętego posiedzenia Komisji Obrony Narodowej z 8 stycznia skierowanej pod adresem ministra obrony narodowej pana Mariusza Błaszczaka. Chcę państwu przekazać, że wnioskodawca nas poinformował, iż przewodniczący Komisji Obrony Narodowej nadał dokumentowi zawierającemu podstawę tego wniosku klauzulę poufności i dlatego zwróci się on do przewodniczącego o umożliwienie nam wglądu do dokumentacji znajdującej się w Pionie Ochrony Kancelarii Sejmu. Po zapoznaniu się członków naszej Komisji z treścią wypowiedzi posła Brauna zdecydujemy o podjęciu bądź niepodjęciu inicjatywy rozpatrzenia sprawy.

Sprawa wydaje mi się dość oczywista. Jest wniosek, ale jednocześnie nie znamy szczegółów, a więc musimy zapoznać się z tym fragmentem stenogramu posiedzenia Komisji Obrony Narodowej, który zawiera inkryminowaną wypowiedź, i wtedy podejmiemy decyzję. Formalnie sekretariat was zawiadomi, w jakiej formie i kiedy możemy się zapoznać z tymi materiałami.

Przechodzimy do kolejnej sprawy – wniosek oznaczony nr EPS-04-4/20, złożony przez Stowarzyszenie na Rzecz Lesbijek, Gejów, Osób Biseksualnych, Osób Transpłciowych oraz Osób Queer „Pracownia Różnorodności" z 20 stycznia 2020 r. w sprawie dotyczącej wypowiedzi posła Krzysztofa Bosaka w wywiadzie opublikowanym na łamach dziennika „Rzeczpospolita" 3 stycznia. Treść wniosku państwo otrzymaliście. Proszę o uwagi.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

W mojej ocenie te wypowiedzi są wyjątkowo niewłaściwe i dyskryminują środowisko lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych oraz osób queer. To akurat jest tym, co prowadzi do nieszczęść, które zdarzają się wśród młodych ludzi – przypadków samobójstw, ale także czynów karalnych wynikających z wcześniejszej mowy nienawiści. Takich wypowiedzi nie powinien się dopuszczać żaden poseł. Żaden poseł nie powinien używać takich słów i dlatego jestem za rozpatrzeniem tego wniosku. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Po raz kolejny pozwolę sobie nie zgodzić się z panią poseł. Mamy tutaj do czynienia z wywiadem udzielonym wysokonakładowej prasie. Pan poseł przedstawił w nim swoje

poglądy polityczne, czy może raczej polityczno-etyczne. Można się z nimi zgadzać albo nie zgadzać, ale to ma do nich prawo. Sformułowania są niewątpliwie ostre, ale mieszczą się w granicach politycznej debaty. Nie widzę tutaj niczego, co łamałoby zasady etyki. Jeżeli zabronimy posłom barwnych czy nawet mocnych wypowiedzi, to właściwie sparaliżujemy, zakneblujemy debatę publiczną.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

Przed chwilą pan mówił o klątwie, że jest rzeczą niewłaściwą, a teraz szczucie i mówienie o kimś, że jest nienormalny, jest w porządku? To przecież wykręca wszystko na opak. Z jednej strony zastanawiamy się nad wyrazem „klątwa", który w żaden sposób nie jest obraźliwy, a teraz pan mówi, że to tylko debata i poglądy, kiedy mówi się o jakichś seksualnych ideologiach, gdy wiadomo, że czegoś takiego w ogóle nie ma. Mamy zatem do czynienia z wprowadzeniem czytelników w błąd. Poseł jest osobą publiczną i nie ma prawa w taki sposób się wypowiadać, a wręcz przeciwnie – powinien ważyć swoje słowa, a nie za ich pomocą szczuć, jak sam to zresztą określa, na grupę obywatelek i obywateli Polski.

Nie możemy dzielić ludzi. Tym bardziej nie powinni się w ten sposób wypowiadać posłowie na Sejm. Co to znaczy, że ktoś jest nienormalny? Panie pośle, to jest w tym momencie naprawdę… Zwłaszcza że jak sam pan powiedział, wywiad ukazał się w wysokonakładowej gazecie i był dodatkowo rozpowszechniany w informacjach telewizji internetowej, w Polsacie, TVP Info, w tygodnikach „Wprost" i „Do Rzeczy". Wypowiedź posła odbiła się bardzo szerokim echem, a takie słowa to nic innego jak nawoływanie do czynów motywowanych nienawiścią. Widzę, że pan mierzy różną miarą różne osoby. To jest mocno zastanawiające, naprawdę. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Pan poseł, proszę.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Ponieważ odnoszę wrażenie, panie przewodniczący, że nie uzyskacie państwo konsensusu, a ja w tej materii nie tyle nie mam zdania, tylko aktualne jest moje nieprzygotowanie, o czym wspomniałem na początku posiedzenia, chciałem prosić o rozstrzygnięcie tej kwestii poprzez głosowanie.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

No cóż, mógłbym oczywiście zarzut niekompetencji postawić pani poseł, ale widzę, że mamy różne zdania i pewnie się nie pogodzimy.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

Przepraszam, ale ja w tym momencie protestuję.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Taki zarzut mi pani postawiła.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

To pan mi teraz stawia zarzut niekompetencji. Ja protestuję.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Niekonsekwencji. Najmocniej przepraszam, ale jestem zakatarzony, więc mogłem zostać źle usłyszany.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

W takim razie to zmienia sytuację.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Chodziło mi o niekonsekwencję.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

W takim razie wycofuję swoje oburzenie.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Proponuję, żebyśmy w głosowaniu rozstrzygnęli, czy podejmujemy inicjatywę rozpatrzenia tego wniosku. Kto jest za podjęciem inicjatywy rozpatrzenia tej sprawy? (1) Kto

jest przeciw? (1) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Stwierdzam, że Komisja zdecydowała o niepodejmowaniu inicjatywy w tej sprawie.

Kolejny wniosek, oznaczony nr EPS-04-5/20, jest skargą osoby prywatnej w sprawie działań poseł Klaudii Jachiry i został przekazany do Komisji przez rzecznika praw obywatelskich, pana Adama Bodnara. Chodzi o pismo z 4 lutego. Dopowiem tylko, że rzecz dotyczy filmiku zamieszczonego na portalu YouTube. W materiałach, a także SMS-em otrzymaliście państwo link do tego filmu i można się było z nim zapoznać.

Jakie jest państwa stanowisko w tej sprawie? Proszę bardzo.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

Wnoszę o odrzucenie i nieprocedowanie nad tym wnioskiem. Nie padły tam żadne obraźliwe słowa, które mogłyby budzić jakiekolwiek wątpliwości. To jest wyraz artystyczny z jednej stronny, a z drugiej mamy debatę publiczną. Podkreślam, że nikogo tam nie urażono, a więc było zupełnie inaczej niż przedstawia to wnioskodawca.

Wnoszę o nieprocedowanie nad tym wnioskiem. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Skoro pan poseł nie ma uwag, to pozwolę sobie po raz kolejny nie zgodzić się z panią poseł. Przyznam od razu, że nie jestem tutaj osobą bezstronną, bo rzecz dotyczy mnie osobiście. Uważam to, co zrobiła pani poseł Jachira, za rzecz skandaliczną, niedopuszczalną, wręcz haniebną. Przepraszam za emocje, ale nie mogę się ich wyzbyć.

Pani poseł mówiła, cóż tu ukrywać, o smoleńskich parówkach, co przecież kojarzy się z tą masakrą, która tam się wydarzyła, a której częścią była moja małżonka. Wykpiwa też te parówki jako przykład tego, o czym mówił pan poseł Macierewicz.

Chcę przypomnieć, że prawa fizyki są uniwersalne. Czy to będzie osłonka parówki, czy puszka z coca-colą lub butla z gazem, kocioł parowozu, czy kadłub samolotu – to prawa fizyki są zawsze takie same. Jeżeli ktoś odwołał się do tych mitycznych parówek, to robił dokładnie to, co robił… Co można na przykład obejrzeć w Centrum Nauki Kopernik, gdzie na podstawie prościutkich przykładów opowiada się o bardzo skomplikowanych zjawiskach fizycznych.

Myślę, że ta wielka tragedia, jaką był Smoleńsk… Nie chcę użyć słowa tabu, bo to oczywiście byłaby gruba przesada, ale bez wątpienia jest to wielka trauma. Wykpiwanie tej tragedii czy też prób jej wyjaśnienia jest rzeczą absolutnie niedopuszczalną.

Proszę, panie pośle.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Mam ogólną prośbę na początku. Nie wiem, czy to jest proceduralnie możliwe, ale biorąc pod uwagę te sformułowania i osobiste zaangażowanie pana przewodniczącego, chciałbym zapytać, czy możemy przełożyć podjęcie decyzji w tej sprawie.

**Sekretarz Komisji Beata Maciak:**

Możecie państwo ogłosić pięć minut przerwy i obejrzeć ten filmik w sekretariacie. On jest bardzo krótki.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

To chyba zbyt mało czasu, bo chciałbym sobie wyrobić jednoznaczną opinię. Uwagi zgłaszane przez pana przewodniczącego, dotyczące odczuć Polaków… Ja też jestem osobą, która straciła w tej katastrofie przyjaciół, jak chyba wszyscy. To jest oczywiście istotne, natomiast myślę, panie przewodniczący, że nie będziemy chyba brnęli w kierunku udowadniania, czy to był zamach, czy wypadek, bo to nie jest nasza rola. Nie mamy takich kompetencji. Być może jednak w tym filmie pojawiły się jakieś elementy, które pokazują… Krótko mówiąc, chciałbym podjąć decyzję z pełną świadomością i dlatego – jeśli można – proponuję przesunąć tę sprawę na najbliższe posiedzenie Komisji albo ogłosić przerwę, żebym mógł teraz ten filmik obejrzeć.

Jeszcze raz przepraszam za to, że nie jestem przygotowany, ale nie chciałbym, wstrzymując się teraz od głosu, wpłynąć w istotny sposób na decyzję Komisji Etyki Poselskiej lub wręcz ją zmienić.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Proszę, pani poseł.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

Katastrofa smoleńska dotyczy akurat wszystkich środowisk politycznych i każdy z nas ma swoje wspomnienia związane z osobami, które w niej zginęły. Samo słowo „Smoleńsk" zawsze będzie się nam kojarzyć z katastrofą, ale nie możemy swoich subiektywnych ocen przekładać na rzeczywistość. Smoleńsk zawsze będzie nam się kojarzył przede wszystkim z tragedią osób, które znaliśmy i które były nam bliskie.

Uważam, że nie można w taki emocjonalny sposób podchodzić do tego problemu, zwłaszcza jeśli mówimy, tak jak teraz, o przekazie. Moi znajomi, dobrzy przyjaciele, pojechali właśnie do Smoleńska, żeby nawiązywać bliższe relacje z organizacjami pozarządowymi. Nakłada mi się to oczywiście na to, że mieliśmy tam bardzo dramatyczną sytuację, ale nie przekładam tego od razu na brak działań czy też nie dokonuję nadinterpretacji pewnych rzeczy. Moim zdaniem takich rzeczy nie powinniśmy w ogóle rozpatrywać, bo tak naprawdę niczemu to nie służy, ani pamięci tych ludzi, ani sytuacji, tym bardziej kiedy będziemy ponownie podgrzewać kwestię, czy to był wypadek, czy zamach. Nie do tego jesteśmy umocowani – to po pierwsze. A po drugie, ten element nie powinien przekładać się nam na rozwiązanie kwestii, czy ktoś się zachowuje etycznie, czy nieetycznie.

Jeżeli pan poseł sobie życzy, jeżeli państwo chcecie, to mogę włączyć tablet i nawet w tej chwili odtworzyć film.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Jeśli chodzi tylko konkretnie o ten filmik, tobym poprosił.

**Poseł Monika Falej (Lewica):**

Proszę bardzo.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Możemy naturalnie zrobić kilka minut przerwy, ale chcę jednak zauważyć, że obrazić kogoś można nie tylko wulgaryzmami – po pierwsze. A po drugie, rzeczywiście nie dostrzegamy tego, co tam się stało, ale zamieszczanie takich drwin z jakiegoś aspektu tej tragedii w niby satyrycznym programie, a więc ośmieszającym, drwiącym z różnych aspektów życia, jest…

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Ale tylko w wypadku, że w tej komisji, która już chyba rok pracuje…

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Proponuję, żebyśmy zrobili przerwę. W tym czasie pan poseł obejrzy filmik.

*[Po przerwie]*

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Wznawiam posiedzenie.

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Mogę już wziąć udział w głosowaniu.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Ja też mam ugruntowaną opinię. Czy pan poseł wyrobił sobie stanowisko?

**Poseł Jan Łopata (PSL-Kukiz15):**

Jestem przeciwko podejmowaniu inicjatywy w tej sprawie.

**Przewodniczący poseł Jacek Świat (PiS):**

Zatem przejdźmy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek o podjęcie inicjatywy rozpatrzenia omawianej sprawy. Kto jest za? (1) Kto jest przeciw? (2) Kto się wstrzymał? (0) Stwierdzam, że Komisja nie podjęła inicjatywy rozpatrzenia tego wniosku.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Zamykam posiedzenie. Informuję, że protokół posiedzenia będzie wyłożony w sekretariacie Komisji. Dziękuję bardzo.